

Predikan 10 söndagen efter Trefaldighet 2019 08 25 *Nådens gåvor*

Matt 18:18-22

Sannerligen, allt ni binder på jorden skall vara bundet i himlen, och allt ni löser på jorden skall vara löst i himlen. Vidare säger jag er: allt vad två av er kommer överens om att be om här på jorden, det skall de få av min himmelske fader. Ty där två eller tre är samlade i mitt namn är jag mitt ibland dem.” Då kom Petrus fram till honom och sade: ”Herre, hur många gånger skall min broder kunna göra orätt mot mig och ändå få förlåtelse av mig? Så mycket som sju gånger?” Jesus svarade: ”Jag säger dig: inte sju gånger utan sjuttiosju gånger.

Idag finns det, enligt texten vi just läst, inga garantier för att Jesus är med oss, vi är för många. Ibland händer det att vi är 4 eller 5 på någon andakt eller så och då är det lika illa, vi är för många. De gånger vi råkar vara två eller tre så dunkar mitt hjärta lite mer och jag tänker *Ty där två eller tre är samlade i Jesu namn är han mitt ibland dem.* För det är ju så det står, det är bara när vi är två eller tre som samlas som han är med, inte annars.

Jag vet, det är inget hållbart resonemang. Möjligen ett fundamentalistiskt, bokstavstroende, resonemang. Men som sådant inte särskilt bra och kreativt. Och fundamentalism och bokstavstro är ju inte direkt min hemmaplan. Dessutom är det ju så att det finns bibelord där Jesus säger att han ska vara med oss alla dagar till tidens slut och många, många, andra liknande ord.

Men tanken är lite befriande i en tid och i en kyrka som mäter framgång och gudsnärvaro i numerärer. Ju fler vi är desto bättre är vi. Det är ju inte sant. Det är lite avdramatiserande att tänka att det är tvärtom. Nu är det väl så att det varken är på det ena eller det andra sättet. Ibland är två tre jättebra och ibland är 2-300 jättebra. Det är väl, som sagt, också så att bibelord och berättelser inte ska tolkas bokstavligt. Syftet med dom är inte att uppfattas som lagar och

utgöra facit, syftet är att berätta och berätta och berätta. Så att vi kan få upp ögonen på vad det är att leva, att tro, att älska och hoppas, att vara människa, att vara en del av en större gemenskap, ett samhälle, en värld.

Idag på temat Nådens gåvor är det nog tänkt att våra tankar ska landa i de sista raderna i texten, raderna om förlåtelsen och förlåtelsens oändlighet som väl närmast kan beskrivas som Nåd.

Men de där raderna i början, om att binda och lösa i himlen och på jorden. De är ju minst sagt lite märkliga.

De känns aparta och i vanlig ordning kan vi ana att valet av evangelieberättelsens avgränsning är ganska ogenomtänkt. Så här står det att läsa i avsnittet före vår text, rader som nog hör ihop med början av dagens text... det står. *Om din broder har gjort dig någon orätt, så gå och ställ honom till svars i enrum. Lyssnar han på dig har du vunnit tillbaka din broder. Men om han inte vill lyssna, ta då med dig en eller två till, för på två eller tre vittnesmål skall varje sak avgöras. Om han vägrar lyssna på dem, så tala om det för församlingen. Vill han inte lyssna på församlingen heller, betrakta honom då som en hedning eller en tullindrivare.*

Ord som får sin tydliga pendang i Petrus resonemang i slutet av texten vi läste, där han undrar hur många gånger man ska behöva förlåta den som gjort orätt mot en.

Jag vet inte vad ni tycker om själva tillvägagångssättet som beskrivs i berättelsen före berättelsen som så tydligt hör ihop med berättelsen och gör den mer begriplig? Att vi, då någon gör orätt mot oss, behöver våga konfrontera och säga ifrån är rimligt och viktigt och något som vi ofta glömmer och utifrån nån slags konflikträdsla drar oss för.

Förmodligen reder vi ut ganska mycket på det sättet. Om ingen utredning blir till kan vi kanske tänka oss att ta med två betrodda och försöka tala orättsmarodören tillrätta, eller troligen inte.

Och att vi skulle ta upp enskilda, personliga eller rent av privata oförrätter på ett församlingsmöte, nej det tror vi väl inte på. Hur skulle det se ut? Och om vi gjorde det och det ändå inte funkade så är det ju orimligt att vi ska betrakta denna någon som hedning, för det är vi ju allihop, i meningen att vi inte är Judar utan vi tillhör de som bor på heden, de längre bort från det utvalda och fokuserade folket.

Och att vi skulle betrakta någon som Tullindrivare bara för att vederbörande inte tar reson blir ju än mer orimligt. En tullindrivare var ju en svikare, en quisling. Något helt annat än en kronofogde eller nån på skatteverket.

Men visst ligger det något avgörande i det första ledet; att om någon gör orätt mot dig, tala med honom eller henne om det och ge honom eller henne en chans att be om förlåtelse och bättra sig.

Sånt behöver vi alla, oavsett om vi är de som gör fel eller de som fel görs mot.

Nu till den stora förlåtelsen. Den som går längre än våra egna förehavanden, den som kan väcka nytt liv och den som kan upprätta oss på riktigt. Den vi ber om varje söndag och säkert många andra gånger också. Den som här i vår kyrka, när den har blivit oss given och det blir den hela tiden, lämnar svart sot kvar på väggarna. Sot som inte först och främst berättar om eventuella fel som är begångna utan sot som berättar om att förlåtelsen är given.

Hur stor är den och kan vi lita på den?

Petrus tar i från tårna och undrar om han ska behöva förlåta sin broder, sin nästa, medmänniskan, hela SJU gånger.

Sju är ett av Bibelns stortal och också på andra håll i historien. Talet 7 har alltid betraktats som speciellt. Veckans sju dagar, världens sju underverk, regnbågens sju färger, de sju dödssynderna osv. Det sägs till och med att Newton lade till färgen *indigo* till sin beskrivning av

spektrumet för att få det till just sju färger. För att inte tala om Sju sorters kakor eller Faraos dröm och förutsägelse om Sju goda år och Sju svåra år. Kort och gott, 7 är jättemycket.

Och i ljuset av hur mycket 7 var då och sedan har varit genom tiderna och är idag i sin symbolik, så blir Jesu svar till Petrus oerhört mycket större. *"Jag säger dig: inte sju gånger utan sjuttiosju gånger."*

Utifrån vilket behov vi människor har av förlåtelse, av nåd, av upprättelse så kan det tyckas lite märkligt att talet 77 inte fått något som helst genomslag inom siffermystik och historia.

Den hockeyintresserade vet att backarna Paul Coffey och Ray Bourque hade 77 på ryggen och den politiskt intresserade känner till Charta 77, den politiska rörelse i dåvarande Tjeckoslovakien som efter Pragvåren-68 tyckte att utvecklingen under Gustáv Husács regim blev god och efter ett dokument från 1977 tog rörelsen sitt namn och beskrev sig som en *"fri, informell och öppen sammanslutning av människor förenade av viljan att arbeta enskilt och gemensamt för respekt för mänskliga och medborgerliga rättigheter i vårt land och i hela världen"*.

Fina ord som skulle kunna vara hämtat från församlingens stadgar och vision, särskilt om det förenades med berättelsen om och tron på en Gud som vill förlåta så till den grad att 7 gånger inte räcker utan 77... ett tal som nog närmast får beskrivas som oändligt.

Oändlig nåd, Amazing Grace.

Vi ska alldeles strax sjunga den klassiska psalmen men låt mig först fördjupa frågan om behovet av förlåtelse och hur förlåtelsen är den bärande delen av Nåden.

När jag tittar på mig själv, och kanske också på andra, slås jag ibland av att vi verkar ha förträngt eller sålt ut eller gjort oss av med det djupa behovet av förlåtelse. Alltså den del av Nåden som inte först och främst pekar ut oss som skuldbärare utan den del av nåden som

tydliggör oss som upprättade. En upprättad människa, en människa som vågar räta på ryggen och som sträcker på sig för att hon eller han är värd det, är någon, har något att ge, är en människa som just har mycket att bidra med. Sådana vill vi alla vara. Men för att bli upprättad så kanske vi först måste tillåta oss att falla, det ligger liksom i ordens betydelse. För att stå upp måste vi ha legat ner.

Nya testamentet är tydlig i detta bl.a. genom berättelsen om Vetekornets lag. Jesus sa: *Sannerligen, jag säger er: om vetekornet inte faller i jorden och dör förblir det ett ensamt korn. Men om det dör ger det rik skörd.*

Passionsdramat berättar samma sak om lidande, död och uppståndelse.

Utvecklingspsykologin berättar samma sak om kris och utveckling.

För att vara med om det rika livet, det i gemenskap med andra, det i tro på människor, det med engagemang och god vilja behöver vi om och om igen bli upprättade och för att bli upprättade behöver vi om och om igen inse våra brister, sopa rent, skaka av oss bråten som tynger och hämmar oss. Detta vill Gud. Detta erbjuder Gud, inte för att trycka ner oss utan tvärtom för att befria oss från nedtryckning och nedvärdering och istället upprätta oss, räta upp oss så att vi med stolthet kan vara en del av alla sammanhang vi står i; familj, relation, arbete, kyrka, samhälle, värld. Så att vi kan vara de dvi är.

Vi behöver ta oss själva på stort allvar men inte så stort allvar så vi inte vågar se det hos oss själva som brister.

Vi erbjuds att ta Gud på så stort allvar att vi med tillförsikt, med tillit, vänder oss utåt, inåt, uppåt, nedåt eller var och hur Gud nu låter sig finnas för att i enlighet med Guds goda vilja erövra den goda viljan i våra egna liv, igen och igen.

Vi behöver varandra, gemenskap, hopp och tro...

*Sommarn miste lite av sin fägring Solen miste lite av sin glans
När det, vi hade hoppats på föll ihop och gick i kras
var det nästan som om glädjen inte fanns
Nu säger du att inget har nån mening att det enda, du vill ha är lugn och ro
Men vi kommer aldrig vidare om vi lutar oss tillbaks.
Så kom hem till mej så gör vi nåt ihop*

*Du säger, vi har nått den punkt i livet när man blir tvingad att förstå
att allt, man tog för givet och allt, man tog för gott
var nånting som man bara fick till låns
Och jag önskar att det fanns nånting att säga som gav dej tillförsikt och mod
Men hoppet föds i handling Det vet jag att du vet
Så kom hem till mej så gör vi nåt ihop*

*Som en skuta utan segel en skönhet utan spegel ja, som en hemlös irrar du omkring
Som en gamling i det nya en fånge i det fria vågar du inte vänta dej nånting*

*Men det finns en tid när säden måste mogna Det finns en tid när gräset måste gro
Och när din säd har mognat färdigt och ditt gräs har blivit grönt
så kom hem till mej så gör vi nåt ihop. Mikael Wiehe*

Och det är som om Gud själv säger: Det finns en tid när säden måste mogna. Det finns en tid när gräset måste gro. Och när din säd har mognat färdigt och ditt gräs har blivit grönt... så kom hem till mej så gör vi nåt ihop.

I gemenskap kommer vi vidare. I gemenskap med varandra, en gemenskap som bygger på tillit och förlåtelse. En gemenskap som bygger på att vi på olika sätt och utifrån våra egna förutsättningar är med och bidrar. Förutsättningar som behöver frigöras och förädlas, som måste få blomma. Och det kan ske i gemenskap med Gud, en

gemenskap som bygger på tillit och att få och våga bli förlåten, att alltid
vara utsatt, drabbad, innesluten i nåden, den där oändliga...

I gemenskapens mångfald som rymmer Gud och människor kommer
vi vidare!

Och nu, nu, sjunger vi Psalm 231 *Oändlig Nåd mig Herren gav.*